

SVWN

Stichting Visitatie
Woningcorporaties Nederland

Inclusief = samen

De corporaties van 'De Vernieuwde Stad' hebben enkele indringende publicaties over de 'inclusieve stad' uitgebracht. Daarin dagen zij elkaar uit om over de grenzen van een beperkte taakopvatting heen, oog te hebben voor de bredere sociale problematiek. De logische consequentie is dat corporaties zullen moeten investeren in samenwerkingsverbanden, in netwerken. Dat is ingewikkeld, omdat sturing, verantwoording en organisatiecultuur daar vaak niet op ingesteld zijn. Toch mag je hier veel van een corporatie verwachten: ze is een maatschappelijke organisatie en heeft in die netwerken ook veel te bieden. Maar hoe krijg je daar zicht op, hoe beoordeel je of een netwerk goed functioneert en of de corporatie daarin effectief optreedt? Netwerken staan (weer) volop op de agenda, en terecht. Ook SVWN denkt en werkt daar graag aan mee. Diverse corporaties hebben al deelgenomen aan ons experiment met netwerkvisitatie. En in methodiek 6.0 komt het formele woonnetwerk ('de lokale driehoek') expliciet aan de orde. U leest er meer

over in deze nieuwsbrief. Daarin verder aandacht voor huurdersoordelen, verantwoord in de zorg en de maatschappelijke rol van de RvC.

Eerste ervaringen met methodiek 6.0

Sinds begin 2019 is er een vernieuwde [visitatiemethodiek](#)(6.0). Daarmee wordt nu volop ervaring opgedaan. De visitatiebureaus hebben hard gewerkt om een snelle omschakeling te kunnen maken. Dat levert al mooie rapporten op, met een sterkere focus op de maatschappelijke prestaties in de lokale context. Zo geeft de beschouwing van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de lokale prestatieafspraken en over het proces waarin die tot stand zijn gekomen, meer reliëf aan de beoordeling van de ambities en prestaties van de corporatie verderop in het rapport. Het plaatst ook de waardering van belanghebbenden meer in perspectief. Op het financiële vlak is in de visitatiemethodiek flink ontdudd met het werk van Aw en WSW. De aandacht gaat nu volledig naar de inzet van het vermogen en de afwegingen die de corporatie daarbij maakt. Spannend is hoe de RvC zich op de maatschappelijke functie van de corporatie oriënteert; ook dat is nu een kernpunt in de visitatie (zie bericht hierna over de masterclass). We blijven de praktijk van methodiek 6.0 nauwlettend volgen en zijn benieuwd hoe corporaties, huurders en gemeenten de vernieuwingen ervaren. Nieuwsgierig geworden? De eerste visitatierapporten op basis van methodiek 6.0 staan inmiddels [online](#).

Visitaties SSH& en Woonveste: de kracht van het netwerk'

Studentenhuisvester SSH&, werkzaam in Nijmegen en Arnhem, nam samen met visitatiebureau Raeflex deel aan het visitatie-experiment 'De kracht van het lokale woonnetwerk' van SVWN. Onder de noemer 'Woonnetwerken en studenten' richtte de visitatie zich op de samenwerkingsverbanden van SSH& op het snijvlak van huisvesting en onderwijs. De visitatie heeft bouwstenen opgeleverd voor de ontwikkeling van zowel de corporatie, haar lokale netwerken als de visitatie. Kees Stunnenberg, directeur-bestuurder van SSH&: "Deelname aan het visitatie-experiment heeft bijgedragen aan de (h)erkenning van de strategische positie en rol van SSH& in het netwerk door netwerkpartners. We worden nu waarschijnlijk vaker uitgenodigd om aan te schuiven aan strategische tafels. Dat betekent bovendien een impuls voor versterking van de netwerken en onderlinge relaties. Als netwerkpartners zijn we in netwerkbijeenkomsten met elkaar in gesprek gegaan, met toenemend begrip voor elkaar én voor de positie van SSH& in het netwerk."

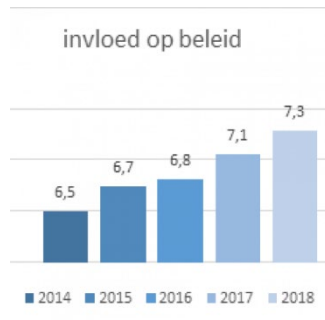
In een andere visitatiepilot vonden Woonveste (Drunen) en visiterend bureau Pentascope een groot aantal netwerkpartners uit het sociaal domein bereid om te reflecteren op hun onderlinge samenwerking. Woonveste waardeerde vooral de mogelijkheid om het lokale netwerk vanuit een relevant thema als object in visitatie mee te nemen. Directeur-bestuurder Eric van den Einden: "Wij hebben heel bewust ervaren dat we als corporatie onderdeel van een groter geheel zijn, ook als het gaat om vraagstukken in het sociaal domein. We hebben bovendien ontdekt dat we in de gemeenschappen waarin we werken, sterk verankerd zijn en dat met name op 'de wijkvloer' bewoners en professionals elkaar in hun netwerken heel goed weten te vinden. Op bestuurlijk niveau kan dat nog een stuk beter. We hebben in deze visitatie samen gewerkt

aan een 'netwerkagenda' die we nu samen kunnen onderhouden en oppakken."

[== lees meer over het experiment ==](#)

[== lees verder over de visitatie van SSH& ==](#)

[== lees verder over de visitatie van Woonveste ==](#)

Huurders positiever over invloed op corporatiebeleid

Huurders zijn steeds positiever over de invloed die zij hebben op het beleid van hun woningcorporatie. Dat blijkt uit een analyse van de visitatierapporten die SVWN heeft uitgevoerd. Vanaf 2014 is er jaarlijks een verbetering zichtbaar van het huurdersoordeel: van een 6,5 in 2014 naar een 7,3 in 2018. Huurdersorganisaties waardenen het als zij volwaardige partij aan tafel zitten en als zij gedurende het jaar regelmatig betrokken worden bij de ontwikkeling en de evaluatie van het corporatiebeleid. Zeker als blijkt dat de inbreng vanuit de huurdersorganisatie echt wordt gebruikt.

Ook de relatie en communicatie met de corporatie is in de ogen van huurders duidelijk verbeterd. Corporaties waarmee een goede relatie bestaat, blijken proactief in de communicatie, goed bereikbaar (zowel fysiek als online) en coöperatief. Huurders merken dat er echt naar hen geluisterd wordt en dat de corporatie bereid is om mee te werken aan oplossingen.

[== lees verder ==](#)

Anders verantwoord: leren van de zorg

De Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) heeft een lezenswaardig advies uitgebracht over een andere manier van verantwoorden in de zorg. De vrijplaats 'Verantwoorden zoals het bedoeld is', een informeel platform van enkele corporatiebestuurders en vertegenwoordigers van sectorinstituten in de volkshuisvesting, boog zich over het advies en verkende de relevantie voor de het woondomein en de corporatiewereld.

Onder de titel 'Blijk van vertrouwen; anders verantwoord voor goede zorg' analyseert de RVS de huidige verantwoordingspraktijk in de zorg die "wordt gekenmerkt door een zware registratielast, maar vooral door een gevoel van nutteloosheid en machteloosheid." Het brengt de RvS tot de overtuiging dat verantwoorden in de zorg fundamenteel anders moet: "Het initiatief moet liggen bij zorgverleners die verantwoording afleggen en niet bij de partijen die verantwoording vragen. Daarmee komt verantwoorden in het teken te staan van het verbeteren van zorg en ondersteuning. Alleen zo zal verantwoording bijdragen aan een proces van leren en verbeteren in de zorg." De nieuwe praktijk stelt ook eisen aan bestuurders en aan interne en externe toezichthouders.

De vrijplaats herkent het verlangen naar een andere manier van verantwoorden die aanzet tot leren, uitgaat van de innerlijke drive van organisaties, recht doet aan de complexiteit van de praktijk, waarde toevoegt en uiteindelijk bijdraagt aan het vertrouwen van burgers en samenleving. Ook in de corporatiesector. Daar blijven we de komende tijd naar zoeken, mede gevoed door denkkraft uit andere domeinen.

[== lees meer over het advies van de RVS en de vrijplaats 'Verantwoorden zoals bedoeld' ==](#)

Masterclass visitatoren: maatschappelijke rol RvC

Hoe onderzoek en beoordeel je de maatschappelijke rol van de RvC? Die vraag stond centraal tijdens de masterclass voor visitatoren op 20 mei en 3 juni. In de vernieuwde visitatiemethodiek is alles wat de Autoriteit woningcorporaties al onderzoekt in het kader van de governance-inspectie, verdwenen. Wat betreft het intern toezicht gaat de aandacht in de visitatie volledig uit naar maatschappelijke rol van de RvC, dat wil zeggen: de manier waarop de RvC zich oriënteert op en laat leiden door de maatschappelijke functie van de corporatie. Hoogleraar Peter van Lieshout, ervaren toezichthouder in verschillende sectoren, prikkelde de deelnemers met dilemma's die zich bij de invulling van deze maatschappelijke rol voordoen. Aan de hand van casuïstiek gingen de visitatoren met elkaar in gesprek, om gezamenlijk uit te diepen wat als goede en minder goede praktijken beoordeeld zouden moeten worden..

De masterclass bleek verhelderend. Zo werd duidelijk dat het niet zozeer gaat om een nieuwe of extra rol van de RvC, maar vooral om een oriëntatie of perspectief van de RvC bij het invullen van de klankbord- toezichts- en werkgeversrol. Verder betekent de maatschappelijke oriëntatie allerminst dat de RvC persé zelf heel actief in het lokale netwerk moet zijn; het gaat er vooral om dat de RvC op de hoogte is van de lokale problematiek en wensen, en op basis van die informatie toezicht houdt en als klankbord voor het bestuur fungeert. Het is voor visitatoren - net als voor veel commissarissen - nog even wennen aan deze nieuwe invalshoek, maar onderlinge uitwisseling op basis van praktische visitatie-ervaring is buitengewoon nuttig en behulpzaam.

Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland

Bezoekadres

Weg der Verenigde Naties 1
3527 KT Utrecht

Postadres

Postbus 4077
3502 HB Utrecht

Telefoon: 030 - 7210780

E-mailadres: info@visitaties.nl

Uitschrijven